

му суспільстві, де час є одним із визначальних факторів формування результатів діяльності.

Перехід до такої системи контролю вимагає здійснення оцінки навчальної роботи студента у ході всіх форм контролю у балах, а отже, необхідності поелементного аналізу змісту навчального матеріалу та розробки бальних критеріїв виконання конкретних завдань певної дисципліни. З метою уникнення дробового ділення балів при їх розподілі по видах контролю і завдань, доцільно встановити абсолютну максимальну кількість балів, яку може набрати студент на іспиті, — 100, у ході поточного і проміжного контролю — 100 балів з подальшим застосуванням вагових коефіцієнтів (наприклад, 0,6 для балів набраних на іспиті, і 0,4 для проміжного й поточного контролю) при формуванні остаточної суми балів кожного студента.

Застосування вагових коефіцієнтів має й іншу перевагу, а саме, виникає можливість гнучкого регулювання співвідношення впливу результатів іспиту і проміжного та поточного контролю на формування підсумкового оцінювання студента з врахуванням конкретних умов реалізації навчального процесу.

С. М. Григулич, асистент
кафедри вищої математики

РОЗВИТОК САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ ЯК РЕЗЕРВ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Серед проблем, розв'язання яких суттєво впливає на підвищення якості навчання у вищих навчальних закладах, особливе місце займає контроль, перевірка та оцінювання знань студентів.

Ефективним напрямком реалізації вказаних дій, покращення якості навчання є створення викладачем таких умов навчання, які сприяють підвищенню відповідальності студентів за якість особистої навчальної діяльності, подальшому формуванню самостійності студентів як особистостей, а цього неможливо досягнути без розвитку їх самоконтролю в навчанні. Адже контроль результативності навчання конкретного студента здійснюється не лише викладачем, але й в процесі самоконтролю самого студента.

На практиці формуванню самоконтролю студентів під час навчання ще не надається належної уваги, тому він функціонує ще недостатньо активно, хоча може бути значним резервом не лише

у підвищенні якості контролю та оцінювання знань, а й у реалізації їх виховної функції.

Самоконтроль в психології трактується як один із виявів свідомої регуляції людиною особистої поведінки і діяльності, щоб забезпечити відповідність їх результатів до поставлених цілей, висунутих вимог, норм, правил, зразків.

Усвідомленню студентами потреби в регуляції особистої навчальної діяльності сприяє систематичний поточний контроль знань, навичок й умінь з боку викладача. Ціль такої дії — своєчасне виявлення у результатах навчання можливих помилок та їх виправлення, регулярне отримання в ході вивчення матеріалу навчальної теми об'єктивних даних про рівень сформованості певної якості знань студентів, спостереження за ходом просування студентів у їх навчальній діяльності й ефективністю та якістю навчального процесу, внесення у цей процес необхідних корективів.

Так, активізації самоконтролю студентів в оволодінні математичною дисципліною сприяють акцентування викладачем уваги студентів на можливих типових помилках у здійсненні навчальних дій і ознайомлення з вимогами до результатів цих дій. У першому випадку студент повинен знати, які дії допоможуть йому уникнути помилок, а в другому, — яких правил він повинен дотримуватись у своїй практичній діяльності, щоб отримати потрібний результат.

Важливе значення в процесі самоконтролю особистості студента відіграє самооцінка. Від ступеня її критичності залежить здатність знаходити помилки допущені, передбачати помилки можливі і попереджувати їх. Це пов'язано з тим, що критичний аналіз конкретної особистої відповіді зазвичай позитивно впливає на формування самооцінки.

Зазначимо, що оцінка результатів навчання має також велике виховне значення. Адже правильно використовуючи цю дію, викладач створює умови, які спонукають студента до удосконалення своїх знань і умінь, розвитку самостійності і теоретичності мислення, до вироблення правильних оціночних суджень і до самооцінки результатів особистої навчальної діяльності.